

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE VIOLÍN (Cuadrimestre VII)
 CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)

"A preservación e mellora da saúde de todos convértese no obxectivo principal que ha de guiar a actuación de todas as Administracións públicas, e todas as actividades quedarán supeditadas á protección dese ben superior que é a saúde". Debido á crise sanitaria provocada polo COVID-19 e atendendo tamén a outras posibles enfermidades que poidan padecer os nosos alumnos/as, tanto a metodoloxía (presencial, semipresencial e telemática) como a avaliación (presencial, semipresencial e telemática) poderá verse afectada en función da situación sanitaria que vivamos polo que o alumno/a deberá atender as modificación aquí introducidas.

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN												
DISCIPLINA: <i>VIOLÍN (Cuadrimestre VII)</i>												
ESPECIALIDADE	Interpretación						ITINERARIO			Corda fretada (violín)		
CARÁCTER	Obrigatoria						TIPO DE CLASE			<i>Individual</i>		
DEPARTAMENTO	Corda fretada						XEFE/A DE DPTO.			Diego Segade Blanco		
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA		Beatriz Rodríguez Caridad	
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII I	Horas de clase semanais:		1,5 h.	
ECTS/CUAD.							10		Observacións:			
DOCENTES:	NOME E APELIDOS						EMAIL/TEL/WEB			TITORÍA		
	Ana Ávalos Irañeta						anavalos2@gmail.com			Mércores de 10:30 a 11:30		
	Beatriz Rodríguez Caridad						brcaridad@gmail.com			Luns de 21'00 a 22'00		
	Ángel Rodríguez Lozano						arlozano@edu.xunta.es			Venres 11:00 a 12:00		

2. DESCRITOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Desenvolvemento e perfeccionamento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas do instrumento, así como dos hábitos de estudo. Coñecemento dos diferentes criterios interpretativos que conduzan a interpretación do repertorio máis representativo con valoración crítica, estilo propio e madurez creativa, así como a súa aplicación práctica na interpretación en público.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	Dado o seu carácter eminentemente práctico, a sinerxia principal dáse coa disciplina de Repertorio con Piano acompañante sendo inherente á súa esencia e existencia. Débese intentar tamén relacionar co resto das materias do currículo.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015, do 29 de outubro	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1.-Desenrolar autonomía progresivamente na resolución de problemas técnicos no estudo individual.	T1-T2-T3-T6-T15-X8-X21-X24
2.-Adquirir progresivamente a facultade de interpretación de obras de diferentes estilos sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.	T1-T2-X1-X11-X21-EI1-EI2-EI5
3.-Ter a capacidade de actuar en público con seguridade e control da situación.	T13-X6-EI1-EI4-EI10
4.-Interpretar en público un programa acorde co nivel amosando capacidade comunicativa e calidade artística.	T13-X3-X6-X13-X21-EI1-EI2-EI4-EI5-EI10
5.-Participar en todas as actividades propostas polo departamento de corda ou a directiva do centro, como implicación pedagóxica e educativa.	T17-EI6

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
TEMA 1- Disposición corporal	1.1-Posición do instrumento e do arco: Control muscular e técnicas de relaxación. 1.2-Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces. 1.3- Identificación, diagnóstico de problemas e procura de solucións.	1/5 parte de todas as sesións
TEMA 2- Man esquerda	2.1-Desenvolvemento da velocidade dos dedos da man esquerda. 2.2-Perfeccionamento do traballo das posicións da man esquerda e os seus cambios. 2.3-Dobres cordas e acordes de tres e catro notas, traballo da polifonía no instrumento. 2.4-Traballo sobre o vibrato para empregalo como un recurso expresivo apropiado a cada contexto musical.	1/5 parte de todas as sesións
TEMA 3- Man dereita	3.1-Perfeccionamento da sensibilidade auditiva como premisa indispensable para a obtención dunha boa calidade de son. 3.2-Coñecemento e perfeccionamento dos distintos golpes de arco como elementos de expresión musical. 3.3-Profundización no estudo das dinámicas, da precisión na realización das diferentes indicacións que a elas se refiren e do equilibrio dos niveis e calidades de son resultantes. 3.4-Dobres cordas e acordes de tres e catro notas, traballo da polifonía no instrumento. 3.5-Perfeccionamento do control do movemento horizontal do brazo dereito (cantabile).	1/5 parte de todas as sesións
TEMA 4- Parámetros estilísticos e de técnica instrumental	4.1- Interpretación de obras do repertorio do instrumento de dificultade acorde con este nivel académico. 4.2-Selección e dominio progresivo de exercicios e estudos útiles para o desenvolvemento da capacidade musical e técnica do alumno. 4.3-Desenrolo da comprensión das estruturas musicais nos seus distintos niveis de xerarquía: motivos, temas, períodos, frases, seccións, etc. para chegar a través diso a unha interpretación consciente e non meramente intuitiva. 4.4-O fraseo e a súa adecuación aos diferentes estilos. 4.5-Desenrolo da capacidade de autodixitación e arqueo. 4.6-Desenvolvemento do hábito da autocrítica.	1/5 parte de todas as sesións
TEMA 5- Traballo individual e da memoria.	5.1-Adestramento permanente e progresivo da memoria. 5.2-Estratexias para estimular e desenrolar a concentración. 5.3-Mellora do estudo individual para a obtención de resultados eficaces e satisfactorios. 5.4-Traballo sobre a comprensión e memorización da obra a interpretar.	1/5 parte de todas as sesións
TOTAL SESIÓNS:		16

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases individuais: 16 clases para traballar os contidos do cuadrimestre de 1.5 h cada unha coa preparación por parte do /a alumno/a de h.	24	174	198
Clases maxistras: Impartidas por intérpretes ou pedagogos doutros centros.	0	5	5
Concursos: Participación nas probas de pre-selección do departamento e finais da comisión pedagóxica para actuar como solista coa orquestra sinfónica do centro.	0	10	10
Audición de departamento: Un 50% do alumnado participará (elixido polo profesor por méritos), como intérprete, na audición do departamento que se realizará nos últimos 10 días do cuadrimestre. Cada alumno/a interpretará un movemento dalgunha das obras do repertorio a traballar coa asistencia e valoración dos profesores/as do departamento de corda.	0	47	47
Audicións/exames de aula: Formará parte das audicións ou exames propostos para interpretar unha das obras a traballar no cuadrimestre.	0	40	40
TOTAL HORAS:			300= 10 ECTS
Debido á crise sanitaria provocada polo COVID-19 e atendendo tamén a outras posibles enfermidades que poidan padecer os nosos alumnos/as, a metodoloxía a empregar estará dividida en tres opcións:			
<ol style="list-style-type: none"> Docencia presencial: na aula do centro na hora asignada. Docencia semipresencial: este tipo de docencia realizarase cando o alumno/a, se as condicións de saúde o permiten, teña que pasar un período determinado recluído no seu domicilio ben por mor dunha cuarentena ou por unha afección debidamente xustificada. As clases realizaranse mediante plataformas online tipo SKYPE, ZOOM ou WEBEX e poderase pedir material adicional como vídeos ou audios se a calidade da docencia telemática non é óptima. Esta modalidade semipresencial tamén pode ocorrer cos docentes xa que no caso de que teñan que pasar unha cuarentena substituirán as clases presenciais por clases telemáticas aínda que se durante a cuarentena o docente recibe a baixa médica entón as clases serán anuladas. <p>Docencia telemática: no caso de que se produza un confinamento total o alumno/a recibirá a súa docencia totalmente online no seu horario habitual para que non se produza ningún prexuízo de horario con respecto a outras materias. As clases realizaranse mediante plataformas online tipo SKYPE, ZOOM, WEBEX e poderase pedir material a maiores de vídeos ou audios se a calidade da docencia online non é óptima.</p>			
Debido á crise sanitaria provocada polo COVID-19 e en prevision doutras enfermidades que poden interferir nas docencia dos alumnos/as, as clases poderán ser de dous tipos:			
<ul style="list-style-type: none"> Presenciais na hora asignada á materia. Telemáticas na hora asignada a materia. 			
A audición de aula poderá ser presencial ou telemática en función das circunstancias.			

Os contidos da programación adecuaranse ao número de sesións que puidera ter o alumno en cada cuadrimestre polas particularidades do calendario escolar, exceptuadas aquelas que teñan que ver coa non asistencia sen xustificación do alumno.

6. AVALIACIÓN NO CENTRO DE ESTUDOS			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Asistencia	Valorase a asistencia e participación	T2, X1, EI6	10%
Estudo individual	Consecución dos obxectivos propostos	T1, T3, T6, T15, X8, X21, X24, EI2,	35%
Audición /Exame (Ver anexo)	Avaliarase a interpretación do repertorio acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais.	T13, X3, X6, X11, X13, EI1, EI4, EI5, EI10	45%
Audicións de departamento	Asistencia como público ás actividades do departamento	T2, T17, EI6	10%

6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)

Recital/Exame	Avaliarase a interpretación do repertorio acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais.	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24, E11, E12, E14, E15, E16, EI10	100%
---------------	--	--	------

6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA)
*(Alumnos que superen as tres faltas por cuadrimestre, establecidas no centro, aprobadas en consello escolar)

Recital/Exame	Avaliarase a interpretación do repertorio acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais.	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24, E11, E12, E14, E15, E16, EI10	100%
---------------	--	--	------

6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA

Recital/Exame	Avaliarase a interpretación do repertorio acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais.	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24, E11, E12, E14, E15, E16, EI10	100%
---------------	--	--	------

Observacións:

Para alumnos con avaliación continua haberá unha avaliación ordinaria e outra extraordinaria na que se aplicarán as mesmas porcentaxes. No caso de alumnos sen avaliación continua (avaliación alternativa) a avaliación será igual independentemente da convocatoria elixida.

Os alumnos que opten a Matrícula de Honra interpretarán unha obra obrigada (ver anexo) ante un tribunal formado por profesores deste Departamento.

6. AVALIACIÓN SEMIPRESENCIAL E TELEMÁTICA

A continuación explicaremos os procedementos de avaliación para a modalidade semipresencial e telemática: Se durante o período de avaliación o alumno/a está realizando un período de cuarentena polo Covid, por outra doenza xustificada, ou debido a un confinamento total a súa avaliación realizarase de forma telemática, mediante plataformas online tipo SKYPE, ZOOM ou WEBEX e no caso de que a calidade non sea a óptima entón o alumno/a terá que realizar unha gravación en streaming. Para evitar que haxa unha manipulación no arquivo, daráselle unha palabra chave antes de comezar a gravación. Desta maneira, asegurámonos que a gravación está feita no momento e non sufriu modificación. Se por algunha razón o alumno/a tense que desprazar para dispoñer dunha boa conexión, permitiráselle un máximo de dúas horas para recibir o arquivo. Esta excepción deberá estar absolutamente xustificada.

6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA

6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)

Asistencia	Valorarse a asistencia e participación	T2, X1, E16	10%
Estudo individual	Consecución dos obxectivos propostos	T1, T3, T6, T15, X8, X21, X24, E12,	35%
Audición en streaming ou gravación.	Avaliarase a interpretación do repertorio acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais.	T13, X3, X6, X11, X13, E11, E14, E15, EI10	55%

6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)

Audición en streaming ou gravación.	Avaliarase a interpretación do repertorio acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais.	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24, E11, E12, E14, E15, E16, E110	100%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA)			
*(Alumnos que superen as tres faltas por cuadrimestre, establecidas no centro, aprobadas en consello escolar)			
Audición en streaming ou gravación.	Avaliarase a interpretación do repertorio acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais.	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24, E11, E12, E14, E15, E16,	100%
7. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS			
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
REFERENCIAS BÁSICAS:			
Audición en streaming ou gravación.	Avaliarase a interpretación do repertorio acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais.	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24, E11, E12, E14, E15, E16, E110	100%
<p>REFERENCIAS BÁSICAS:</p> <p>BOYDEN, D. D. Scale System. Carl Fischer</p> <p>GALAMIAN, I. Contemporary violin technique. Galaxy Edition</p> <p>GRIGORIAN, A. Scales and Arpeggios for violin. Moscow Muzyka</p> <p>SCHRADIEK, H. School of violin technics .G. Schirmer, Inc.</p> <p>SEVCIK, O. Sevcik violin studies. Bosworth</p> <p>...</p> <p>Coleccións de estudos/caprichos:</p> <p>CAMPAGNOLI, B. Seven divertissements for violin, op. 18. Carl Fischer</p> <p>DANCLA, C. Twenty Brilliant and Characteristic Etudes, op. 73. Edwin Kalmus</p> <p>DONT, J. 24 Etudes or Caprices, op. 35. International Music Company</p> <p>GAVINIES, P. 24 Etudes pour Violon (Les 24 Matinéés). PWM Edition.</p> <p>KREUTZER, R. 42 Studies and Caprices. G. Schirmer, Inc.</p> <p>LOCATELLI, P. L'arte del violino, 25 capricci. Ricordi</p> <p>MAZAS, J.F. Etudes spéciales, op. 36. International Music Company</p> <p>PAGANINI, N. Caprices and etudes for solo violin. Dover Chamber Music Scores</p> <p>POLO, E. 30 Double chord studies violin method. Ricordi</p> <p>RODE, P. 24 Caprices for violin. International Music Company</p> <p>WIENIAWSKI, Etudes, Caprices, op 10. International Music Company</p> <p>WIEUXTEMPS, H. 32 Etudes op. 48. EMB</p> <p>...</p> <p>REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS:</p> <p>BOYDEN, D. D. The history of violin playing from its origins to 1761: and its relationship to the violin and violin music. Clarendon Paperbacks. OUP. New York, 2002</p> <p>CLAUDIO, J. El arte del violín. Ediciones musicales Mega. Torrejón de Ardoz, 1999</p> <p>CORRETTE, M. L'art de se perfectionner dans le violon.</p> <p>FISCHER, S. Basics. Edition Peters. London, 1997</p> <p>FISCHER, S. Practice. Edition Peters. London, 2004</p> <p>GALAMIAN, I. Interpretación y enseñanza del violín. Ediciones Pirámide. Madrid, 1998</p> <p>MENUHIN, Y. Seis lecciones con Yehudi Menuhin. Real Musical. Madrid, 1987</p> <p>MOZART, L. Escuela de violín. Editorial Arpeggio, 2013</p> <p>PASQUALI, G e PRÍNCIPE, R. El violín. Manual de cultura y didáctica violinística. Ricordi americana, 2007.</p> <p>PORTA, E. Il violín nella storia. I manuali EDT.</p> <p>STOWELL, R. The Cambridge Companion to the violin. Cambridge University Press. Cambridge, 1996</p>			

8. OBSERVACIÓNS

Debido ao carácter progresivo da materia e tendo en conta as necesidades individualizadas dos alumnos e alumnas (físicas, técnicas e musicais) e a súa experiencia, o repertorio, exercicios e estudos a traballar cos contidos e competencias descritas, serán individualizados.